

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง การจัดการมูลฝอย

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการจัดการมูลฝอยให้ถูกต้อง ด้วยสุลักษณะ มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๔/๑ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗”
- ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหา เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ในประกาศนี้

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา

ข้อ ๖ การจัดการมูลฝอยตามประกาศนี้ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการ พัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

ข้อ ๗ ราชการส่วนท้องถิ่นต้องรณรงค์สร้างความรับรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกให้ประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการลดปริมาณและคัดแยกตามประเภทมูลฝอย เช่น มูลฝอยทั่วไป มูลฝอยอันตราย มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ โดยทิ้งมูลฝอย ลงภาชนะรองรับที่จัดให้อย่างถูกประเภท หรือจัดเก็บโดยใช้ถุงสีแยกประเภทมูลฝอย ทั้งนี้ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่และมีความรับผิดชอบในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด รวมตลอดทั้งเปิดเผยข้อมูล และรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

หมวด ๒

การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๘ การเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยให้ดำเนินการตามความในหมวดนี้ และในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานไว้เป็นการเฉพาะ ราชการส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือมาตรฐานนั้นด้วย

ส่วนที่ ๒

การเก็บและขนมูลฝอย

ข้อ ๙ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยไว้ในที่สาธารณะและสถานสาธารณะให้เพียงพอและเหมาะสมกับประเภท ปริมาณมูลฝอย และกิจกรรมในสถานที่นั้น โดยอย่างน้อยต้องมีภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่เอกชนที่เปิดให้ประชาชนเข้าไปได้จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๐ ภาชนะรองรับมูลฝอยตามข้อ ๙ หรือถุงเก็บมูลฝอยต้องมีลักษณะที่เหมาะสมกับการใช้งานโดยมีสีเฉพาะสำหรับมูลฝอยแต่ละประเภท หรืออาจกำหนดข้อความหรือสัญลักษณ์อื่นซึ่งแสดงถึงมูลฝอยประเภทนั้นไว้อย่างชัดเจนที่ภาชนะรองรับมูลฝอยหรือถุงเก็บมูลฝอยแทนก็ได้

- (๑) สีน้ำเงิน สำหรับมูลฝอยทั่วไป
- (๒) สีเขียว สำหรับมูลฝอยอินทรีย์
- (๓) สีเหลือง สำหรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่
- (๔) สีส้ม สำหรับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย
- (๕) สีแดง สำหรับมูลฝอยติดเชื้อ

เพื่อความปลอดภัยอาจจัดภาชนะรองรับมูลฝอยตามวรรคหนึ่งให้มีลักษณะโปร่งใสก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บ และขนมูลฝอยให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นทำให้ไม่สามารถเก็บและขนมูลฝอยตามประกาศในวรรคหนึ่งได้ให้แจ้งผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าโดยวิธีหนึ่งวิธีใดภายในเวลาอันสมควร

ข้อ ๑๒ การเก็บและขนมูลฝอยให้บรรจุไว้ในอุปกรณ์หรือยานพาหนะซึ่งกันน้ำและปิดอย่างมิดชิด รวมทั้งจัดการป้องกันไม่ให้มูลฝอย น้ำ หรือสิ่งอื่นอันเกิดจากมูลฝอยตกหล่นรั่วไหลออกจากอุปกรณ์หรือยานพาหนะนั้น และต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว โดยระมัดระวังไม่ให้เกิดผลกระทบต่อ การจราจร สุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ส่วนที่ ๓ การกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการกำจัดมูลฝอย ให้คัดแยกมูลฝอยที่จัดเก็บได้ออกเป็นมูลฝอยที่ย่อยสลายง่าย มูลฝอยที่ย่อยสลายยาก และมูลฝอยที่ไม่ย่อยสลาย ก่อนนำไปกำจัด ทั้งนี้ การกำจัดให้ทำตามความเหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติของมูลฝอยนั้น หรือสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคมและระมัดระวังให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน และชุมชนมีส่วนร่วมและสามารถพึ่งพาตนเองในการจัดการมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด โดยอย่างน้อยให้มีการคัดแยกมูลฝอยอินทรีย์ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย และมูลฝอยติดเชื้อ และกำจัดมูลฝอยอินทรีย์ในครัวเรือนหรือสถานประกอบการด้วยวิธีการหมักแบบเติมอากาศ เช่น การจัดทำถังขยะเปียกลดโลกร้อน การผลิตสารปรับปรุงดินการทำปุ๋ยอินทรีย์จากเศษกิ่งไม้และใบไม้ และให้มีการคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพลาสติกออกจากมูลฝอยประเภทอื่นเพื่อมิให้นำมูลฝอยที่เป็นพลาสติกไปกำจัดร่วมกับมูลฝอยประเภทอื่น ทั้งนี้ เพื่อมิให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมและคำนึงถึงการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ

ข้อ ๑๔ การกำจัดมูลฝอย ให้มีระบบคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายและมูลฝอยพลาสติกเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ หรือจัดให้มีระบบบดย่อยมูลฝอยพลาสติกให้เป็นชิ้นเล็ก ก่อนนำไปกำจัดโดยให้ดำเนินการวิธีการหนึ่งหรือวิธีการใดตามกฎหมายกระทรวงเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ดังนี้

- (๑) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล
- (๒) การหมักทำปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ
- (๓) การกำจัดด้วยพลังงานความร้อน
- (๔) การแปรสภาพเป็นเชื้อเพลิง
- (๕) การแปรสภาพเป็นพลังงานไฟฟ้า
- (๖) วิธีอื่นตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด หรือคณะกรรมการจังหวัดให้คำแนะนำ

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตไปในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

การกำจัดมูลฝอยข้ามเขตจังหวัด ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดของพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของสถานที่กำจัดมูลฝอยให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นหรือคณะกรรมการจังหวัดไม่ให้ความเห็นชอบตามวรรคสองหรือ
วรรคสาม แล้วแต่กรณี ให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาข้อยุติร่วมกัน

หมวด ๓

การจ้าง การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมาย และการร่วมลงทุนให้เก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ส่วนที่ ๑

การจ้างเอกชนเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๕ การจ้างเอกชนดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติ
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

การร่วมดำเนินการหรือการมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นเก็บ ขน
หรือกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการร่วมดำเนินการกับหน่วยงานของรัฐหรือ
ราชการส่วนท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่น
จะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น
ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นมอบหมายหน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นจะเป็นประโยชน์
แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ราชการส่วนท้องถิ่น
อาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ในการดำเนินการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอย

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นปฏิบัติตามแนวทาง
ในประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการทำความตกลง
ร่วมมือกันจัดทำบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้หน่วยงานของรัฐ
ปฏิบัติเสมือนเป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ ๑๗ เพื่อให้มีระบบจัดการและกำจัดมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้ ในการดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นตามข้อ ๑๖
ให้คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี มีหน้าที่แนะนำและกำกับราชการ
ส่วนท้องถิ่นในการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด ทั้งนี้ ตามแนวทางที่
กระทรวงมหาดไทยกำหนด

กรณีราชการส่วนท้องถิ่นไม่อาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ หรือกรณีมีการดำเนินการ
ข้ามเขตจังหวัดให้ราชการส่วนท้องถิ่น โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง

แล้วแต่กรณี ขอทำความตกลงกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายก่อนดำเนินการ

ส่วนที่ ๓

การมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินโครงการร่วมลงทุนในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

ข้อ ๑๘ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินโครงการร่วมลงทุนเพื่อเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย หากจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่ราชการส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง ซึ่งจะต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ดังต่อไปนี้

(๑) ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด

(๒) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งต้องมีการจัดสรรความเสี่ยงและผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่เอกชนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงความสำเร็จและความคุ้มค่าในการดำเนินโครงการร่วมลงทุน

(๓) การรักษาวินัยการเงินการคลังของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) การใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และนวัตกรรมของเอกชนในการให้บริการสาธารณะ และการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญไปยังราชการส่วนท้องถิ่นและบุคลากรส่วนท้องถิ่น

(๕) ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการจัดทำและดำเนินโครงการร่วมลงทุน รวมถึงกระบวนการตัดสินใจที่เกี่ยวข้อง

(๖) สิทธิและประโยชน์ของประชาชนจากโครงการร่วมลงทุน

ข้อ ๑๙ ในการดำเนินโครงการตามข้อ ๑๘ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการที่จะให้มีการร่วมลงทุนเสนอคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง กรณีกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ความเป็นมาของโครงการ หลักการและเหตุผลในการจัดทำโครงการ รวมถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาราชการส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาจังหวัด และการรวมกลุ่มของราชการส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด

(๒) สำคัญของโครงการ ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขอบเขตและระยะเวลาของโครงการ ประมาณการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ รวมทั้งรายละเอียดการคำนวณมูลค่าโครงการ

(๓) ความพร้อมในการจัดทำและดำเนินโครงการที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ รวมถึงความพร้อมในด้านรายได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้ทรัพย์สิน ผลกระทบต่อประชาชนจากการดำเนินโครงการ และกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จโครงการ

(๔) ความเป็นไปได้ของโครงการในด้านเทคนิค ด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านการเงิน หรือด้านเศรษฐศาสตร์ โดยต้องระบุสมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้วย

(๕) ความเสี่ยงของโครงการ รวมถึงการระบุความเสี่ยง การพิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดความเสียหายผลกระทบในกรณีที่เกิดความเสี่ยงขึ้นและวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ

(๖) ทางเลือกและรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน การจัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบ การจัดสรรความเสี่ยง และผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่เอกชนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการให้เอกชนใช้ความรู้ ความสามารถความเชี่ยวชาญและนวัตกรรมในโครงการ

(๗) ความพร้อมของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและดำเนินโครงการรวมถึงความเห็นของราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ปัญหาหรืออุปสรรคที่อาจกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าว

(๘) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๒๐ ในกรณีโครงการที่จะมอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยโดยการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชนตามข้อ ๑๔ (๕) ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำหลักการของโครงการเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมทั้งรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๙ ซึ่งหลักการของโครงการให้มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๒) ขอบเขตของโครงการ

(๓) รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบของราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชนในการดำเนินโครงการระยะเวลาของโครงการ กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการ และการแบ่งผลประโยชน์ตอบแทนระหว่างราชการส่วนท้องถิ่นและเอกชน

(๔) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยไม่เห็นชอบตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการเสนอ ให้แจ้งเหตุผลที่ไม่เห็นชอบและให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหลักการของโครงการหรือรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการเพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทยนี้ ให้เป็นที่สุด และให้ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๒๑ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๙ และคณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการศึกษา และวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๑๙ แล้ว หรือรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบ หลักการโครงการพร้อมกับรายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๒๐ แล้ว ให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการคัดเลือกเอกชน โดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามความเหมาะสม

ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการอาจพิจารณา คัดเลือกเอกชนโดยวิธีเฉพาะเจาะจงโดยนำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ขอความเห็นชอบผู้ว่าราชการจังหวัด หรือรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทย แล้วแต่กรณี เฉพาะกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ อันเนื่องมาจากเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดหมายได้ ซึ่งหากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไปหรือวิธีคัดเลือก อาจก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจทำให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เป็นข้อเสนอที่โดยลักษณะและขนาดของการดำเนินการแล้ว หากใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป หรือวิธีคัดเลือกจะไม่คุ้มค่าสำหรับการดำเนินการ

(๓) เป็นข้อเสนอที่ต้องให้เอกชนซึ่งมีคุณสมบัติทางเทคนิคเป็นการเฉพาะและเอกชนลักษณะ ดังกล่าวนั้นมีเพียงรายเดียว

ข้อ ๒๒ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจว่าจ้างที่ปรึกษาร่วมจัดทำรายงานการศึกษาและวิเคราะห์ โครงการตามข้อ ๑๙ โดยดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

ส่วนที่ ๔

การทำสัญญา

ข้อ ๒๓ เมื่อรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบหลักการโครงการพร้อมกับ รายงานการศึกษาและวิเคราะห์โครงการตามข้อ ๒๐ แล้ว แต่ยังไม่มีการทำสัญญา หากราชการ ส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์จะทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการอันเป็นสาระสำคัญและการแก้ไขนั้น ไม่ทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นเสียประโยชน์ให้ราชการส่วนท้องถิ่นขอทำความตกลงกับรัฐมนตรีนว่าการ กระทรวงมหาดไทย ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการซึ่งไม่ถือว่าเป็นสาระสำคัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ สำหรับกรุงเทพมหานครให้รัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาให้ความเห็นชอบ

การแก้ไขหลักการอันเป็นสาระสำคัญมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงลักษณะของการดำเนินการ การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของเนื้องาน การเปลี่ยนแปลงการให้บริการ หรือการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการ โดยการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กำหนดไว้ในข้อนี้จะต้องทำให้ผลลัพธ์ในเชิงการให้บริการสาธารณะตามเป้าประสงค์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือเป็นการเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่คู่สัญญาฝ่ายเอกชน

(๒) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงผลประโยชน์ตอบแทนในรูปตัวเงิน หรือส่วนแบ่งรายได้ การเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการและการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท

(๓) การเปลี่ยนตัวคู่สัญญา หรือการเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร อันมีผลทำให้ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้

(๔) การเปลี่ยนแปลงระยะเวลาของสัญญา

(๕) การเปลี่ยนแปลงหลักประกันสัญญา

(๖) การเปลี่ยนแปลงอัตราค่าบริการ หรือการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการให้บริการ

ข้อ ๒๔ เมื่อได้ผลการคัดเลือกเอกชนและร่างสัญญาร่วมลงทุนที่ผ่านการเจรจากับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการนำส่งร่างสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาภายในสิบห้าวัน

เมื่อสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตรวจพิจารณาร่างสัญญาร่วมลงทุนและส่งมอบให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการแล้ว ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานอัยการสูงสุดกับเอกชนที่ได้รับการคัดเลือกต่อไป

ข้อ ๒๕ เมื่อมีการทำสัญญากับเอกชนที่ร่วมลงทุนแล้ว หากมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะต้องแก้ไขสัญญาโดยต้องอยู่ภายใต้หลักการที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาให้ความเห็นชอบ สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การแก้ไขสัญญาตามวรรคหนึ่ง ให้ราชการส่วนท้องถิ่นส่งร่างสัญญาที่แก้ไขนั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นเจ้าของโครงการลงนามในสัญญาที่ได้แก้ไขนั้น

ข้อ ๒๖ ในกรณีที่สัญญาของโครงการจะสิ้นสุดลงอย่างน้อยหนึ่งปี ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำแนวทางการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากโครงการภายหลังจากสัญญาร่วมลงทุนสิ้นสุดโดยเปรียบเทียบกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองและกรณีที่มีมอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินโครงการร่วมลงทุน เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการจังหวัด สำหรับกรุงเทพมหานครให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกลาง

เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้วให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเสมือนหนึ่งเป็นโครงการใหม่โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศนี้

ข้อ ๒๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการและกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้ราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการจัดทำข้อมูลของโครงการ กระบวนการคัดเลือกเอกชน ผลการคัดเลือกเอกชน และสัญญาร่วมลงทุนรวมทั้งการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุน เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลาและเปิดเผยสรุปข้อมูลโครงการร่วมลงทุนในรูปแบบที่เข้าใจง่ายต่อสาธารณชนให้ทราบเป็นการทั่วไปโดยประกาศเผยแพร่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ลงนามในสัญญาร่วมลงทุนแล้ว

หมวด ๔

การดำเนินการ ใช้ และหาประโยชน์

ข้อ ๒๘ ให้คณะกรรมการจังหวัด หรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี ให้คำแนะนำแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการนำมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปดำเนินการ ใช้ หรือหาประโยชน์โดยวิธีการจำหน่าย จ่าย โอน ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงศักยภาพ ต้นทุน ความคุ้มค่า และประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

ข้อ ๒๙ ราชการส่วนท้องถิ่นร่วมกับผู้ได้รับมอบหมายอาจนำมูลฝอยที่จัดเก็บได้ไปดำเนินการใช้ หรือหาประโยชน์โดยวิธีการจำหน่าย จ่าย โอน ตามข้อ ๒๘ และข้อตกลงในหมวด ๓

ข้อ ๓๐ กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นรณรงค์ให้มีส่วนร่วมในการลดปริมาณมูลฝอย แห่ลงกำเนิด ตามข้อ ๗ จนถึงการกำจัดมูลฝอย ซึ่งมีผลทำให้เกิดการลด หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการขอรับการรับรองจากองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือองค์กรอื่นที่องค์กรระหว่างประเทศให้การรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ พร้อมทั้งได้มีการบันทึกในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการให้ยื่นใบสมัครตามแบบที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด

กรณีการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกและบันทึกทะเบียนระบบคาร์บอนเครดิตตามวรรคหนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอาจดำเนินการแทนราชการส่วนท้องถิ่นก็ได้

ข้อ ๓๑ ราชการส่วนท้องถิ่นอาจขอให้องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกตามประกาศนี้ได้

ข้อ ๓๒ โครงการที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการและเกิดการลดก๊าซเรือนกระจก ในปริมาณที่สามารถเป็นประโยชน์ได้ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นแจ้งความประสงค์ต่อองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินการให้เป็นโครงการที่ได้รับการรับรอง

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นประสงค์จะขายคาร์บอนเครดิตที่เกิดจากโครงการตามประกาศนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของราคาและระยะเวลาที่ผูกพันตามสัญญา โดยการกระทำดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันเกินสมควร

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๔ การจัดการมูลฝอยที่ได้ดำเนินการก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ และยังคงดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่งที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ

ในกรณีการดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จตามวรรคหนึ่ง หากราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการดำเนินการตามประกาศนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์มากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี พิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของรัฐ และให้คำแนะนำราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้ได้ ทั้งนี้ ให้การดำเนินการที่ทำไปแล้วตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง ให้ถือเป็นการดำเนินการตามประกาศนี้และให้ดำเนินการต่อไปเฉพาะในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามประกาศนี้

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่งที่ใช้อยู่ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ มีการอ้างอิงถึงโครงการที่มอบให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้ถือว่าการอ้างอิงดังกล่าวในกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง หมายถึงโครงการร่วมลงทุนตามประกาศนี้

โครงการใดที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๒ แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหมวดนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ในกรณีที่ยังไม่ได้ลงนามในสัญญาตามวรรคหนึ่ง หากราชการส่วนท้องถิ่นเห็นว่าการดำเนินการตามประกาศนี้เหมาะสมและเป็นประโยชน์มากกว่า ให้เสนอคณะกรรมการจังหวัดหรือคณะกรรมการกลาง แล้วแต่กรณี พิจารณาถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของรัฐและให้คำแนะนำราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อดำเนินการตามประกาศนี้ได้ ทั้งนี้ การดำเนินการที่ทำไปแล้วตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดของท้องถิ่น ประกาศ มติ หนังสือสั่งการ และคำสั่ง ให้ถือเป็นการดำเนินการตามประกาศนี้ และให้ดำเนินการต่อไปเฉพาะในส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามประกาศนี้ เว้นแต่ การทำสัญญาตามหมวด ๓ ส่วนที่ ๔ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย